

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.
 AVAV Egyes szám ára 1500 korona. AVAV

Kiadja:

Debrecen sz. kir. város és
 a tiszántúli református egyházkerület
 könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városháza-
 épület.
 Telefonszám: 4.

Vajjon Hindenburgot

meválasztották volna-e Magyar országon köztársasági elnöknek, ha mi köztársaság volnánk, és ha nekünk volna egy Hindenburgunk?

Azt hiszem, hogy nem.

Nem azért pedig, mintha mink nyugodtabbak és megfontoltabbak volnánk, mint a német nemzet, hanem éppen azért, mert a hangulatok mirajtunk sokkal jobban uralkodnak.

Ha minálunk volna egy Hindenburg, úgy gázolnának keresztül a ragyogó tiszta nevén sáros csizmákkal az egyik párt tomegei, hogy a nagy ember őszinte tisztelői ijedten vonnák félre a jelöltségtől, féltve a sártól, amelyet gonosz kezek feléje dobálnak. A másik oldalon meg olyan harci riadót harsognának körülötte, hogy ő maga nem kívánna a porondon maradni, érezve a felelősség rettenetes súlyát, melyet viselnie kell amiatt, hogy barátai megdöbbenve lármája a haza sorának végzetessé fordulását vonhatja maga után.

Minálunk arra gondolna mindenki, hogy egy Hindenburg megválasztása szükségképpen azonnali reváns háborút jelent, s az újabb rettenetességek elkerülése végett magára hagynák a nagy vezért.

Ne beszélj soha róla — gondold mindig rá. Ez a pár sor van Németországban kiírva mindenfelé, boltok kirakataiban, házak ajtajain.

Ez a különbség mivelünk szemben. Mi mindig beszélünk. Nagy, hatalmas szövegekkel, szépen puffanó frázisokkal. És mivel beszélünk-beszélünk, nem érünk rá soha cselekedni, nem érünk rá a magunk erejét a világnak megmutatni s állandóan nagyobbra növelni.

Nem kell azt gondolni, hogy a Hindenburg megválasztása egy megdöbbenő harcias hangulat eredménye. Nem jelent ez semmi egyebet, mint egy részt az erkölcsi nagyság előtti ünnepélyes tiszteletadást, másrészt annak a demonstrálását, hogy a német nemzet a maga erőteljes, nyugodt fejlődését nem félti semmiféle belemagyarázástól. Nem jelszavak ragyogása az, ami Hindenburgot

a német birodalom államfőjévé emelte, hanem az az emelkedett erkölcsi felfogás, hogy a legnagyobbat kell a legelső helyre ültetni, és az a rendületlen meggyőződés, hogy ez a legnagyobb semmiképpen sem tehet mást, mint amit nemzetének akarata követel tőle.

Nem tehet mást, mert az igazi erkölcsi nagyság, aminő Hindenburg, tisztán megérti, hogy ő, amint államfővé lett, nem parancsolója, hanem szolgálója a nemzetének. Nem tehet mást,

mert ha valami megtévelyedés történnék s a hódolattal körülvett nagy ember tiszta érzésében csalódnának is, — nem csalódnának a nemzet hatalmas erejében, amellyel szemben a legerősebb ember is gyönge semmiség.

Nagyszerű nemzet az, mely borzalmasan elvesztett háború után élére meri állítani világhíres hadvezérét. De ennek a nagyszerű nemzethez illik is nagyon jól, hogy a fejűl ezt a nagyszerű embert emelje.

rendelkezésére bocsátja az új elnöknek a miniszteri tárcákat. — Hindenburg első hivatalos teendője lesz a birodalmi elnöki államtitkári hivatal betöltése. A birodalmi elnök mellett az államtitkárságot természetesen mindig olyan férfiú tölti be, akibe az elnök személyes bizalmát helyezi s aki ebben az esetben tanácsokkal látja el az új elnököt, akinek politikai ügyvitelről alig van fogalma. Ennek az államtitkári állásnak betöltéséből következtetést lehet majd levonni. Hindenburg politikai terveire és céljaira nézve.

A választójogi bizottság ülése.

Budapest, április 27. A választójogi bizottság folytatta a választójogi javaslat tárgyalását, amelynek

során a 84-ik szakaszig jutott el. A bizottság holnap folytatja tanácskozásait.

Ötven százalékos városi pótdadót javasol a pénzügyi bizottság.

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöke alatt ülést tartott amelyen az 1925. évi aranyköltségvetést tárgyalták.

A költségvetés, amelynek összeállítása igen szép és érdemes munka, többen szólottak is hozzá és az egyes tételeket alaposan megvitaták. Több kérdésben figyelemreméltó megjegyzések történtek, változta-

tást azonban keveset tett a bizottság, amely végül is elfogadta és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek a költségelőirányzat tervezetét, amely a mai formájában 50 százalékos városi pótdadót javasol a költségvetési hiány fedezésére.

Ezenkívül több kérelem és kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt le a bizottság.

Hindenburg május tizedikén foglalja el a német birodalom elnöki székét.

A franciák a legnagyobb bizalmatlansággal fogadták a választás eredményét, de el voltak készülve Hindenburg győzelmére.

Berlin, április 27. A németországi nacionalista tábor örömmámorban uszít, a városok utcáin fölzendült a Wacht am Rhein és a Deutschland, Deutschland über Alles, mert Hindenburg lett Ebert utóda és a hannoveri remete ül a weimari alkotmány révén összeácsolt elnöki székbe. Hogy mik lesznek Hindenburg elnökségének következményei, azt még egyelőre nem lehet kiszámítani, de Painlevének, a pacifista miniszterelnöknek tegnapi beszéde már jelzi az irányváltozást, amely Hindenburg jelölése következtében előállott és az angol, ugyszintén az amerikai jelentések is azt bizonyítják, hogy a tegnapi választás egészen új, komoly helyzetet teremtett. Az el-

nökválasztásról a következő tudósításokat kaptuk:

A hivatalos eredményjelentés.

Berlin, április 27. A hivatalos választási eredmény a következő: Összesen 30,345,540 szavazatot adtak be. Ebből kapott Hindenburg 14,639,399, Marx 13,752,640, Thaelmann (kommunista) 1 millió 931,591 szavazatot. Elforgácsolódott 21,910 szavazatot.

A Luther-kormány felajánlja lemondását.

Berlin, április 27. Május 10-én foglalja el hivatalosan az elnöki méltóságot Hindenburg. Addig Simons dr. helyettes elnök látja el a teendőket. Nyomban hivatalba lépése után a Luther kabinet

Lesújtó hatást tett a külföldön az elnökválasztás eredménye.

Páris, április 27. A német elnökválasztás eredményének híre sokkal később jött, semhogy a párisi sajtó részletesen kommentálhatná s így történt, hogy a lapok első reggeli kiadásaiiban még biztosat nem közölnek, sőt vannak egyes újságok, amelyek még Marx megválasztását jósolják. A Petit Journal így végzi berlini tudósítását:

Logikusan számítva, Max csak rövid nyakhosszal futhat be Hindenburg előtt a célkarikánál.

Az Oeuvre-ban ma reggel az olvasható, hogy feltűnő nagy számmal szavaznak az asszonyok Hindenburgra, de ez még semmit sem jelent. A lap egy eldugott helyén van aztán egy rövid pótlás, hogy Hindenburg megválasztása biztosnak látszik. Magában a berlini tudósításban az Oeuvre kiküldött munkatársa ezt írja: Sokszor jöttem kísértésbe, hogy bizzam a német nép pacifizmusában és demokráciájában, hogy elhagyjem békeszeretetét és igaznak vegyem, hogy Németország jó viszonyban akar élni szomszédaival.

A legutóbbi 48 óra alatt a nacionalizmus olyan előretörését láttam, hogy már egy percig sem hiszek a németek békeszeretetében. Ezek a nacionalista megnyilatkozások gondolkodóba ejtettek és arról győzték meg, hogy Németországban ismét a porosz militarizmus lett urrá.

Az Echo de Paris így ír: Nincs új Németország, amint azt Anglia, Amerika és a mi okos Herriott-unk hiszi és ha az elnökválasztás Hindenburg győzelmével végződik, akkor erről az egész világnak meg fog győződni.

A Matin hosszasanban kom-

A HUNGÁRIA kávéházban ma és minden este KISS BÉLA és FIAL zenekara hangversenyez. Elsőrendű vacsorák, kitűnő italok, pontos kiszolgálás.

mentálja a népszavazást. Így ir többek között:

Hindenburg megválasztása a szentimentalizmus felülkerekedése, a nők döntötték el, akik még mindig háborus ideológiában élnek.

Mi lesz a következménye Hindenburg megválasztásának? Az, hogy Németország mindenáron ki akar majd bujni a katonai ellenőrzés alól, nem fogja folytatni a tárgyalásokat a garanciapak-tum körül, nem fog belépni a népszövetségbe, követelni fogja a keleti határok megváltoztatását és még ha Hindenburg bölcsessége ezeket a csapásokat, vagy ezeknek egyikét vagy másikat el is hátrítja, a hatás tagadhatatlanul le-verő lesz a külföldön. Elegendő a Hindenburg név, mert ez a név a németek számára szimbólum lett, jelképe a felszabadulásnak és a teljesítés megtagadásának. Óriási nagy lesz a bizalmatlanság Franciaországban a németek iránt, nagy csalódást fog kelteni Hindenburg megválasztása Angliában és Amerikában, de mély és tartós lesz a hatás magában Németországban is.

A kistemplom további intézkedésig zárva marad.

A debreceni református egyház vasárnap arról értesítette a híveket, hogy további intézkedésig a kis templomban nem lehet istentisztelet tartani, — mert sürgős javításra szorul. Értesülésünk szerint a templom oszlopai körül az egyik megrongált állapotban van.

Hónapokkal ezelőtt történt ugyanis, hogy az orgona alatti második oszlopon repedéseket vettek észre. Az egyház nyomban megvizsgáltatta a bajt s a karácsony előtt tartott szakértői szemle még bizonyosat nem tudott megállapítani. Próbát tapasztaltak az oszlopon s

Nem fog akadni francia miniszterelnök többé, aki közeledést merjen ajánlani Franciaország és Németország között. Hindenburg megválasztása többet fog ártani a németeknek, mint más népeknek.

„Hindenburg melegíti a székét Hohenzollereknek.”

Newyork, április 27. Amerikai időszámítás szerint este 9 órakor lett közudomásúvá, hogy Hindenburg a német birodalom új elnöke, tehát idejekorán az első reggeli lapok számára, amelyek mind azt írják, hogy Hindenburg győzelme úgy hatott, mint a bombabarobbanás. A járókelők az utcán és a színházakból kiözönlők szék-kapkodták a lapokat. Minden nyilvános helyiségben a német népszavazás eredményéről beszélték. Általában az a vélemény alakult ki, hogy a német birodalom népe szembe helyezkedett az egész világgal és ezen nem változtat az, hogy Hindenburg sűrűn emlegette a köztársasághoz való hűségét.

nemsokára újabb repedést észleltek.

A szakértők megegyeztek abban, hogy a kérdéses oszlopnál súlyos törtenet. De komolyabb bajnak jele a múlt hó végéig nem mutatkozott. Pár nap előtt az egyház Debrecen legkiválóbb építész szakértőivel vizsgálta meg újra a Kistemplomot.

A szemlén részt vettek: Acél Géza műszaki főtanácsos, Tóth István, Sebestyén Lajos, Tóth Lajos s Ritter építészek, továbbá Puskás Kálmán az államépítészeti hivatal főnöke. A szakértői szemle jegyzőkönyve még

nem készült el, ellenben a bizottság szombaton délután az egyház gazdasági bizottsága elé jelentést terjesztett, melynek következtében a kistemplomot további intézkedésig be kellett zárni.

A Kistemplom ezelőtt 135 évvel épült és sok nagy eseménynek volt a tanuja. Ebben a templomban imádkozott 1848-ban Kossuth Lajos, ebben a templomban történt, mikor az elnyomatás korában az egész or-

szágból összegyűlt magyarok gyűlését az osztrák császári kormánybiztos felakarta oszlatni s annak arra a kijelentésére, — hogy „a gyűlést a császár ő fel-sége nevében betiltom”, — Balogh Péter h-szuperintendans a következőképp válaszolt: „Én pedig az Urísten nevében megnyitom”. — És meg is nyitotta. A restaurálási munkálatok különben rövidesen kezdetüket veszik és előbb-utóbb megnyílik a Kistemplom ajtaja.

E hó 30-án lesz a városi közgyűlés.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága április hó 30-ik napján — csütörtök — délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében tartja rendes közgyűlést.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Polgármesteri jelentés március hónapról.
2. Az Országos Nemzeti Szövetség választmányának megkeresése a békeszerződések revíziója tárgyában.
3. Előterjesztés tenyészbírák vétele tárgyában.
4. A termény egyenértékben megállapított haszonbérének arányaritáson megállapítása.
5. A bolgár kertészek által művelt 27 holdas ingatlan haszonbérlete.

6. A 603 holdas Lovász-zug haszonbérlete.
7. A gazdasági akadémia részére járó 200 öl fa árának megállapítása.
8. A Debrecen—tiszafeüredi törvényhatósági ut 11—15 km. kiépített szakaszának városi kezelésbe vétele.
9. A színház költségeihez történő hozzájárulás.
10. Az 1925. évi költségelőirányzat.
11. Jelentés befejezett fegyelmi ügyekről.
- 12., 13., 14. Kérelmek.
15. A talajismereti laboratórium létesítéséhez hozzájárulás.
16. Szabadságidő engedélyezés.
17. Szolgálati idő beszámítás.
18. Özvegyi nyugdíj iránti kérelmek.
19. Hatósági bizonyítványok.

Dr. Németh Gyula Debrecen szó származásáról. Az Eötvös-Kollégium felolvasó ülése.

Vasárnap délelőtt folyt le a városi zeneiskola hangverseny termében az Eötvös-kollégium volt növendékeinek felolvasó ülése, Debrecen város előkelő közönsége előtt.

Az ülés dr. Csűrös Ferenc, az Eötvös-kollégium egykori növendékének tartalmas beszédelével nyílt meg, mely után dr. Németh Gyula, a budapesti Pázmány Péter tudományegye-

TÁRCA.

Debrecen legégetőbb közegészségügyi kérdései.

írta és az Orsz. Közegészségügyi Egyesület debreceni osztályában előadta dr. Tüdös Kálmán e. ü. főtanácsos, tisztí főorvos.

(Folytatás és vége.)

A telepek két csoportjánál úgy tavasszal az olvadáskor, mint ősszel az esőzések folytán évről-évre nagy álló vizek, mocsarak keletkeztek. Az egyik ilyen terület, a Tócs-lapos, melyen a Szotyori-telep is fekszik, a múlt évben rendeztetett, róla a vízfolyás biztosított. De a másik nagyobb és népesebb részen, a Márton Kálmán-teleptől egész a Wolaffka-utcáig terjedő területen még most is minden évben nagy vizállások vannak. Olyanok hogy miattok sokszor egyik házból a másikba sem lehet átmenni. Saját szememmel láttam, hogy a Keresztési-utcában, a Bozay-telepen tutajokkal közlekedtek az emberek. Természetes, hogy ezek a heteken át poshadó vizek nagy mértékben fertőzik a levegőt és így természetes az is, hogy ilyen az ázott kutak is szűnig vannak bűzös, szennyes álló vízzel, minek folytán a lakosok is egészségtelen vizet isznak s így elbetegesednek. Rontja a helyzetet itt még az a körülmény is, hogy még nem is nagyon régen ezek a területek éveszázados közlegelőül szolgáltak, minek folytán a talaj telve van állati ürülék anyagokkal. Ezért az ázott kutak vize akkor is trágyalével fertőzött, mikor szárazság van. Mély furású kőkutak pedig olyan kevés számban vannak, hogy a lakosság hozzájuk vagy éppen nem, vagy csak

fáradtság és idővesztés után juthat el. E két tényező, a vadvizek, mocsarak időszakos képződése és a jó ivóvíz hiánya képezik itt a legnagyobb közegészségügyi veszedelmet. Ez az oka annak is, hogy a hasihagymáz és a gyomor bélesatorna egyéb betegségei itt uralkodnak mindig legnagyobb mértékben. Az orvoslás igen egyszerű. Az álló vizeket el kell vezetni célszerű csatornázás útján, a jó ivóvizet pedig biztosítani kell úgy, hogy mindenki számára könnyen hozzáférhető módon és bőségesen rendelkezésre álljon. Aránylag kisebb kiterjedésű állóvizek vannak még a Teglás-és Boldogfalvi kertekben is. Jó ivóvíz azonban egy itt, mint a többi kert-ségeken és telepeken szintén igen hiányosan van.

Ezidőszert az egész óriási területen mindössze 19 olyan mélyfurású jóvízű kőkút van, mely a lakosság részére aakdálytalanul hozzáférhető. A városi műszaki ügyosztály kimutatásán ugyan 47 ilyen kút szerepel, de ezek közül 7 a belvárosban, 7 iskolákban és óvodákban, 3 a sertés-vásártéren, 3 a nagyerdőn, 6 a temetőkben, 1 az ügétő versenytéren és 1 a Járványkórházban van, tehát a kert-ségi és telepi lakosság részére egy vagy más okból semmiképpen sem alkalmas helyeken. Számításom szerint mintegy 60—65 új mélyfurású kőkútra lenne szükség ahhoz, hogy a lakosság minden tagja mintegy 500 méternyi távolságból jó ivó vizet kaphasson. Azonban a jóviz csak akkor tudja áldasos működését kifejteni, hogy az mindenki részére könnyen hozzáférhetően és bőségesen rendelkezésre áll, mert csak így lehet azt ivásra, főzésre, mosásra, fürdésre, növényzet és utcaöntözésre igazán kihasználni. Már régen megállapított ítélet, hogy a cölökre fejen-

ként és naponként legalább is 100 liter vizet kell számítani. Tehát egy 5 tagú családnak 5 hektoliter vizet kellene naponta 500 méterről elszállítani, ami bizonyára nem csekély időt és fáradságot igényelne. Ez okból még sokkal több kút kellene furatni. Előáll tehát az a gondolat, hogy nem volna-e helyesebb a kert-ségek és telepek szükségletét vízvezeték által kielégíteni. A belvárost ellátó vízművek szerkezete olyan, hogy aránylag nem nagy nehézség-el bele lehetne kapcsolni ezt a vezeték-et is. E célból szükséges volna egy új, a mostaninál nagyobb és mintegy 3 méterrel magasabb víztornyra. A hálózat pedig kiindulhatna a belvárost most is körülvevő főcsövezeték-ből. Ilyen eljárással megszüntethető lenne a mostani vízművek sarkalatos szerkezeti hibája is. Nevezetesen a város lakossága az új víztornyon keresztül állandóan áramló vizet kapna, nem pedig, mint most történik, a vízművektől közvetlen nyomással, tehát óriási energia pazarlással a hálózatba hajtott vizet. Ennek berendezésének lenne még egy szintén nem csekély értékű haszna. Az, hogy így lehetővé válnék a város külső részében mondhatni korlátlan számú olcsó és a költségeket mégis fedező Népfürdők felállítása és berendezése is.

A kert-ségeken és telepeken igen nagy a köztisztaság hiánya, ami nem is lehet másképp, mikor sem a szemét, sem az emberi és állati ürülékanyagok célszerűen el nem távolíthatók. Annnyival kevésbé történhetik ez meg, mert egyes helyeken, például a Csapó-kertben igen szűk, alig 80—100 négyzetölnyi apró kis telkeken 2—3 lakóház, sertésöl, tyúköl stb. összehúfolva. A köztisztaság itt is csupán megfelelő utcaburkolás és esatornázás által érhető el, mert

csak burkolt utcát lehet jól feltakarítani és róla a szemetet, trágyát elhordani. E mellett azonban utját kell vágni a további telekdarabolásoknak is, ami megfelelő szabályrendelet alkotása által lesz elérhető. Ebbe feltétlenül beveendő volna az is, hogy 300 négyyszögölnél kisebb telken építkezni nem lehet, valamint az is, hogy egy emeletnél magasabb és négy családnál többre szolgáló épületek nem emelhetők. Középületek természetesen lehetnének nagyobbak is. Mielőtt mindez így megtörténik, meg lesz vetve az egészséges fejlődés alapja. A kert-ségek és telepek, melyek ma az beteg-ségek és nyomor melegágyai. Át fog-nak alakulni a már említett kertvárossá, tehát a legideálisabb emberi lakóhelyé. Hogy ez mit jelent, az már angol, német és más ilyen telepítésekben beigazolódott. Jelenti azt, hogy a most fennálló 20—22 között mozgó halálozási arányszám hamarosan le fog szállani 10—12 re, sőt később még alább. Így például Angliában az első kertvárosban Letchworthban a halálozási arányszám nem több, mint 4,0, míg Anglia más városaiban 12—13. Az ilyen városrészekben felnövő nemzedék pedig testiileg, szellemileg erős, elégedett, tehát hűséges és tevékeny polgársága lesz úgy városunknak, mint hazánkunk.

A jelzett területeken az is nagy mértékben rontja különösen a serdülő gyermekek egészségi állapotát, hogy kevés rajtók a népiskola. Így gyakran több kilométernyi utat kell megtenniük, hogy az iskolába eljussanak. Fáradtan, elikkadva érkeznek oda, minek az az eredménye, hogy a tanító legjobb akarata mellett sem tud velők sokra menni. Fokozza a nevelési nehézségeket az is, hogy egy tanteremben ülnek, gyak-

tem tanára olvasta fel Debrecen népeiről írt magas színvonalu értekezését.

Eddig a nyelvtudományak ugyanis az volt a feltevése, — hogy Debrecen neve szláv eredetű s a dobra sán (jó föld) szóból ered. Azonban a nyelvkutatás rohamos fejlődésével ez a szöfjítés valószínűtlennek bizonyult s így Debrecen neve újabb magyarázatra szorult. Németh Gyula egyetemi tanár tegnapi felolvasásában megállapította, hogy Debrecen neve török eredetű s a debr, mozogni, élni török igéből származik. Megállapítását úgy hangtanilag, mint település történetileg is teljes bizonyossággal igazolta.

zonyossággal igazolta.

Németh Gyula előadása után Kodály Zoltán, az országos hírnű zeneszerző tartott hosszabb előadást a magyar tánczenéről. Nagy értékű előadásában ismertette a XVI. században kifejlesztett első és kezdetleges tánczenét és az 1790-ből való Bihari-féle zenegyűjtemény 15 kottáját. Az előadás keretében ismertetett zenedarabokat részben Kodály mutatta be zongorán, részben pedig a Piribauer — Jakucs — dr. Szenes triói.

A közönség a felolvasó ülést nagy tetszéssel fogadta s a tudós előadókat lelkesen megtapsolta.

A kolozsvári dalárda hangversenye.

Vasárnap este az Arany Bika dísztermében kevés, de lelkes közönség előtt tartotta meg a kolozsvári dalárda hangversenyt, mely tökéletes művészi esemény számba ment. A dalestély, mint hirdető volt, este nyolc órakor vette kezdetét s az első szám a debreceni dalárdák nevében mondott meleg üdvözlő beszéd volt, melyet Molnár Ferenc tartott.

Ezután vette kezdetét a tulajdonképpeni dalestély. A dalárda Petőfi — Fortuner Mi volt nekem a szerelem és Beschmitt: Oszsiánját adta elő megrázó erővel. A legfinomabb érzéseket, árnyalatokat, színeket kisugárzó intenzív erő, csodálatos összhang a kolozsváriak minden egyes száma.

A műsor harmadik száma Rezik Károly karmester által művészi érzéssel előadott gordonkaverseny volt. Hangosan ünnepelelték s vastappsal jutalmazták. Majd szünet előtt még a dalárda énekelte el Lányitól: „Kertem alatt” című dalát és az Apotheozist.

A szünet után újból Rezik Károly karmester gyönyörűen eljátszott trióval: Tarini: Adagio. Dvorák: Rondó és Lavotta: Chi-

maerájával ragadta magával a közönséget a tisztultabb és nemesebb zenei élet körébe. Az est utolsó száma a kolozsvári dalárda által elénekelt Mendelshon Oda a művészetekhez című monumentális alkotása volt.

Magyar testvéreink felejthetlenné tették azok számára ezt az estét, kiknek alkalmuk volt a kolozsvári dalárda művészi hangversenyében gyönyörködni.

Vasárnap délelben az állomásnál a következő üdvözlő verssel fogadták a debreceniek kolozsvári testvérüket.

Erdély fialhoz.

Kitárult szivekkel, örvendő lélekkel
Ölelünk keblünkre Erdély fiai!
Aldottak legyetek, hogy közénk jöttetek
A mi fájó szívünk meggyógyítani.

Jertek városunkba, hol a magyar-testvér

Ölel és szeret;
Hol közös gyászunkat
Nagy, mély fájdalomkat
Kisírni lehet;

ran különböző osztálybeli gyermek zsulódók össze. Meg az is, hogy a tantermek kevés száma miatt, bennek délelőtt és délután is folyik a tanítás. Így a szellőztetésre, takarításra elegendő idő nincs. Ezért az iskolák levegője, tisztasága sohasem kifogástalan, aminek csak a fejlődő nemzedék adja meg az árát. Így például a Gerébtelepről több mint egy kilométer távolságból kell a 6—7 éves gyermekeknek a Csapokerti iskolába és onnan haza raponta elbándukolni. A Tócsa, Tégias, Köntös és Sestakertben lakó gyermekek pedig csak több kilométeres távolságban találják meg iskoláikat. Csoda volna, ha ezt meg nem szenvednék és vidám, egészséges, jó tanulók válnának belőlök. Úgy kulturális, mint közegészségügyi szempontok megkövetelik az iskolák szaporítását annyira, hogy egy-egy osztályba 25—30-nál több gyermek ne járjon, mert csak így lehetséges őket igazán embereké nevelni. Ellenkező esetben megszokják az értelmetlen életet, a korlátolt, lomha gondolkozást és úgy testileg, mint szellemileg elmaradnak, áldozataivá és eszközeivé válnak minden fajta csalónak, ámitónak és kuruzslónak. Külön talán mondanom sem kell, hogy amint az iskolákat, úgy szükséges lesz az óvodákat is megfelelő számban szaporítani.

További nagy károsodása a közegészségügynek az, hogy a kertségek és telepek legnagyobb részben a két keze munkájából élő lakosságáról betegség esetén kellő gondoskodás nincs. Pedig náluk a betegség nagy dolog. Nehány nap megzavarja az az egész család életét. E helyekre az orvosok a mai viszonyok között csak nehezen és ritkán tudnak eljutni. Még a bérkocsis is visszautasítja a fuvarát a járhatatlan utak miatt. A

városi kerület, valamint a munkásbiztosító pénztár kerületi orvosai volnának hívatva e helyeken a segítséget megadni. De a fuvarozás nehézségei sok jó szándékot meghusztanak, a gyaloglás meg sok fáradsággal és még több idővesztéssel jár. E bajokon az segítene legjobban, ha egyfelől a villamos közlekedés e területekre is kiterjesztetnék, másfelől pedig az utcák a már említett burkolásokkal járhatókká téténének.

Másik nagy baj, hogy a betegeket igen gyakran nem lehet kórházban elhelyezni még akkor sem, ha azt a betegség természete, vagy a szociális viszonyok megkövetelik. Az egyetemi klinikák a legjobb akarat mellett sem tudnak annyit beteget felvenni, mint amennyinek kórházi elhelyezésre szüksége van. Hovatovább nagyobb arányokat ölt a vidékiek beözönlése, ami egészen természetes és érthető, de aminek egyik következménye az, hogy a helybeliek a klinikákról kiszorulnak. Különösen veszedelmes az, hogy ma rendkívül sok tüdőbeteg lakásán fekszik a leghetetlenebb viszonyok közt. Ilyenformán terhére van a hozzátartozóknak, akiket munkájokban és keresetükben akadályoz, fertőzi a család többi tagjait, ő maga is nélkülözi a gyógyulás legprimitív feltételeit is. Nem mondom sokat, ha azt állítom, hogy ma Debrecenben és pedig főképpen a kertségeken és telepeken legalább 400 olyan tüdőbeteg tartózkodik a lakásán, kiknek kórházi elhelyezése úgy a magok, mint a közjó érdekében feltétlenül szükséges volna. Ugyanez az eset áll fenn a különböző másféle fertőző betegségekre nézve. Ezen a bajon csak akkor lehet komolyan segíteni, ha a klinikák mind felépíttetnek, a régi kórház pedig vissza adatik ere-

Hol magyar és székely, lelki erejével
Szebb jövő reményén újra éledez,
S a csüggedt szívekbe feltámadás hite

Kél és ébredez!

Jertek keblünkre s mindazt, ami csak fáj, —

Dalban sirjuk el!
Zálogaúl annak: székelynek s magyarnak régi barátsága, Örök, nagy hűsége, szent testvérisége

Sohsem mulik el!

S ez ölekezésben, — a sok szenvedésben
Egybeforrott lelkek zsolozsmája szól;

Erdély s Magyarország szive összedobban

S egymásra hajol.

Hunor ivadéki, Magyar nemzetéki!

Nagy-Magyarországról, Szép Erdélyországról

Emlékezzetek!
Rombadöntött hazánk, vérző édes anyánk

Gyászos sorsa felett
Hulljon könnyetek!

De nem! Ne sirjatok!
El még Hadur ott fenn
S látja népét itt lenn —

Nemesen harcolni, híven küzdeni,
Édes testvéreim! Nem kell nekünk sírni,

Csak Istenben bízni, csak kitarítani,

Egymást megérteni, hazánkért dolgozni,

S Krisztus türelmével keresztünk hordozni!

Eljő majd az idő s arra hittel várunk:

Az oláh kigyónak a fejére hágnak!
Kolozsvár főterén ércebeöntve ott áll

A mi igazságunk!
S a győzelem napján, Mátyás szobra előtt

Száll fel imádságunk!
Ott forraszt majd össze a hon-szeretet,
S a dalnál is szebben beszél majd a tett!

Kitárult szivekkel, örvendő lélekkel
Ölelünk keblünkre Erdély fiai!
Aldottak legyetek, hogy közénk jöttetek
A mi fájó szívünk meggyógyítani!

F. Kovács Kálmán,
ref. tanító,
a debreceni városi dalkör tagja.

Az Ipartestület közgyűlése.

A debreceni ipartestület 1925. évi május hó 3-án, délelőtt 10 órakor saját dísztermében huszonhatodik évi rendes közgyűlését tartja.

A közgyűlés tagsorozata a következő

1. Elöljárósági jelentés az Ipartestület 1924. évi működéséről.

2. A testület 1924. évi zár számadásának beterjesztése; számvizsgálók jelentése és határozathozatal a zár számadás felett.

3. Az 1925. évi költségelőirányzat megállapítása.

4. 17 rendes- és 18 póttag választása.

5. 3 számvizsgáló választása.

6. Alapszabálymódosítás.

7. Esetleges indítványok.

E közgyűlésre az iparosokat tisztelettel meghívja:

Varjassy Imre, elnök.

Sodorjon
JANINA
papírt.

emberek módjára éljen és nőjön fel! Ezért e területeken is az iskolák szaporítása lesz a fődolog. Ha az itt lakók jó nevelést kapnak, elhagyják ártalmas rossz szokásaikat és statisztikájuk hamarosan elérheti a kertvárosokét.

Összegezve az előadottakat, meg kell állapítanunk, hogy Debrecen közegészségügyi állapotainak megjavulása legelső sorban a kertségeken és telepeken fordul meg. Itt sürgősen meg kell oldani a csatornázás, vízellátás és utaburkolás kérdéseit. A belvárosban szintén a burkolások és ültetvények létesítése, mindkét körzetben pedig elegendő számú családi házak és lakások építése lesznek a legsürgősebb tennivalók. Ezek mellett halaszthatatlan a nyilvános árnyékszék felállítása, nemkülönben a lakásügy rendezése és a népiskolák szaporítása.

Hogy mindez sok pénzbe kerül, az kétségtelen. De az e célra szolgáló költségektől csak az riad vissza, aki nem látja e dolgoknak minden másnál előbb való, életbe vágó fontosságát. Ha egyáltalában vannak szűk séltelei a városnak, akkor az itt előadottak a legelső lépések. Minden egyéb csak ezek után következik. Ha lesz valami az 5 millió dolláros kölcsönből, akkor azt a pénzt első sorban az itt felsorolt reformokra kell fordítani. Ha pedig nem lesz meg a kölcsön, akkor is van rájuk fedezet. Adja el a város valamelyik nagyobb birtokát. Háromezer holdért kap legalább is kilencven milliót és nem szegényebb, hanem gazdagabb lesz általa, mert több mint harmincegyezer ember szívét veszi meg vele, magának pedig ércnél marandóbb emléket állít.

HIREK

Naplirend:

Április 28., kedd. Protestáns: Valéria, római katolikus: Ker. Pál hitvalló, görög katolikus: Kilenc vértanu. Napkelte 4 óra 49 perc, napnyugta 7 óra 7 perc.
Szent György napi vásár: Lóvásár, baromvásár.

Szentgyörgynapi vásár.

Hihetetlenül hangzik, — pedig így van — nincsen vásár eső nélkül. Így szokott lenni majdnem minden alkalommal és most sem mulott el anélkül. Egyébként pedig így is formulázhatnánk a fentebbi unalmas frázist: nincsen vásár pénz nélkül. És ez a mostani vásár pedig akármilyen furcsán hangzik is, pénz nélkül zajlott le. Volt ezuttal is vásár és nem hiányzott onnan semmi: hirtelen cifraszűr, kacsalábón forgó mesebeli vár, mézeskalács, töltött csokoládé, vattacukor, törökméz, különböző fujó és fuvó zenekakások, trombiták, meg tudja Isten, hogy mi, de jóformán semmi vásárlási kedv. Nem volt az embereknek pénzüik, hiába kiabált torkaszakadtából a kucséber, csak berekedt és talán most már átkozza is a szerencséséjét s lehet hogy most épen valamelyik koreszmában ül, hangosan danolja: bor, kártya billiárd, — ezért a baj milliárd...

De mintha nem volna igaza a kucséberesnek, mert most a vendéglők is üresek, a kártyához nincs pénz, a billiárd pedig drága mulatság. És pedig így van: nincsen vásár pénz nélkül. A pénz, a mi urunk és bizony enélkül hiába mormoljuk nap-nap után: boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa, — másnak mondjuk ezt és nem magunknak. Nekünk a pénz dikál, ő parancsol, ő a mi urunk, istenünk. Ha pénzünk nincs, nincs jövedvünk, nincs egészségünk, mert az orvos pénz nélkül meg nem gyógyít és valljuk csak be szegységünkre önmagunknak: ha nincs pénzünk, nem tudunk bölcs tanácsokkal élni. Lopni nem mehetünk és keserű szájjal vagyunk kénytelenek nézni az ingyenc falatokat a kirkatokban, mert azok csak ezzel a mondással kelnek el: mindent a pénznek, semmi a száznak. Szomorú ez, de így van. „Hiába volt vasárnap a nagy szabadság” napja, nem volt olyan nagyjelentőségű, mint annakelőtte a békebeli a jó időkben, amikor a tavaszi nagyvásárra Debrecenbe az egész és nem Csonka-Magyarország legtávolabbi falujából is eljöttek a vásárosok, hátukon hozva olesó és romlatlan portékájukat.
Hiába volt szentgyörgynapi vásár, még sem volt vásár — pénz nélkül —, csak nagy fülsiketítő láma, külszín, hazugság, az, ami általában mostanában a mi életünket is jellemzi.

Gyorsíró-tanfolyam. Miatán a Debreceni Gyorsírók Társasága által most tartott tanfolyamról sokan helyszüke miatt kimaradtak. Ujabb tanfolyam kezdődik május hónap elején. A kurzusra vonatkozólag minden felvilágosítást megad Székely Andor titkár. (Domb-u. 17.) délután 3 órától.

Május 12-én kezdődik a Léderergylkosság főtárgyalása a honvédtörvényszéken.

16-ára várható ítélet.

Budapest, április 27. Léderergylkosság főtárgyalásának aktáit a budapesti honvédtörvényszéken Apáthy Jenő dr. ezredes hadbírónak osztották ki, aki május 12-ére tűzte ki a főtárgyalás

megtartását. A főtárgyalás előre láthatóan négy napig fog tartani és ítélethozatalra 16-án kerül sor. A vádat Krantz dr. ezredes-hadbíró fogja képviselni.

A Budai Dalárda május hó 3-iki hangversenye.

Nagy élvezetben lesz része május 3-án vasárnap Debrecen város közönségének. A világhírű Budai Dalárda ugyanis e napon délutáni 6 órakor fogja megtartani az Arany Bika szálloda dísztermében nagy hangversenyt.

A hangversenyen a férfiak irodalom legszebb termékeit fogja a nagyírű Budai Dalárda mint a kórusa bemutatni. Krausz Ilonka zongoraművész, aki a Budai Dalárdával együtt fog érkezni, néhány briliáns művészi számmal gazdagítja a gyönyörű műsort.

A hangverseny teljes műsorát néhány napon belül már közölni fogjuk.

A Budai Dalárdával együtt dr. Baránszky Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, a Magyar Dalosszövetség ügyvezető elnöke is városunkba érkeznek, akit a vasúti állomáson a helybeli dalos-egyesületek fogják ünnepélyesen fogadni.

A Budai Dalárda vasárnapi nagy hangversenye a jegyek a Molnár F. utóda Balogh és Riskó cégnél már megválthatók.

I. rendű ülőhely 50,000 K, II. rendű ülőhely 40,000 K, III. rendű ülőhely 30,000 K, erkélyülés 25,000 K, páholy 4 személyre 220,000 K, 6 személyes páholy 250,000 K.

Nagy geológiai forradalmak

Ugy látszik, oly emberfajnak a maradványa ez, melyet egy szörnyű katasztrófa teljesen vagy nagyrésztben valóságilag elrekesztett a külső világtól. A földnek ezen a részén tudvalegőleg hatalmas geológiai forradalmak történtek.

„Azonkívül — így folytatja Keltie — az antropológusok egész sereg elméletet gyártottak az emberi fajok elosztására. Némelyek azt is állítják, hogy a föníciaiak áthajóztak az egész Csöndes-Oceánon és aranykereső utjukon behatoltak Délamerika földjére is.

Ki tudja, nem így történt-e? „Kétségtelen, hogy Fawcett ezredes, főtéve, hogy befejezi expedícióját, rendkívül érdekes dolgokról fog beszámolhatni. Boldogok leszünk, ha a beszámolójából megállapíthatjuk egy elsüllyedt civilizáció történetét.

Villamos világítás az ókorban. Néhány régészeti szaktekintély ahhoz a feltevéshez ragaszkodik, hogy a régi egyiptomiak ismerték a villanyvilágítást. A piramisok belsőjében ugyanis oly helyiségre akadtak, amelyeknek nem volt semmiféle ablakuk, de

falaikat mégis festmények borították.

Ezeket a falakon csöppnyi korom sem található, amilyen fáklyákkal megvilágított szobákban bőven akad. Ez is támogatja a villanyvilágítás elméletének híveit.

Az Atlantis lakói repülni tudtak.

Sir John Keltie így folytatja: „Ha a föltevésnek bírodalmába kalandozunk el, számolnunk kell az Atlantis eltűnt földrésszel is. Ennek lakói már

millió esztendővel ezelőtt a civilizációnak igen magas színvonalán állottak.

Egyes tudósok így vélekednek, hogy az Atlantis népe már ismerte a villanyvilágítást, röpülni tudott és tisztában volt a gőzerő felhasználásával.

Rádiumot is talált esetleg Wawcett ezredes.

Fawcett ezredes — így fejezi be szakvéleményét sir Keltie — expedíciójának során esetleg aranyra, ezüstre, gyémántokra,

az inkák kinésire fog ráakadni. De talán rezet, vasat, sőt rádiumot is talált. Azokon az ismeretlen vidékeken minden lehetséges.

Az időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint Középeurópa és Olaszország napok óta depressziós területet képez. Különben a légnyomás Európaszerte alacsony és csak a Kaspi-tenger táján mutat nagyobb emelkedő gradienst. Minima Németország keleti partjain van és egy másodlagos minimum Oroszország felett. Európa keleti részén meleg délkeleti légáramlás uralkodik. A nyugati részeken tengeri légáramlás folytán a hőmérséklet alacsonyabb. Az idő sokhelyütt esős. Hazánkban az utóbbi huszonegy órában inkább csak az ország keleti felének jutott eső, ahol általában volt. Legtöbb csapadék esett Budapesten és Egerben (12—13 milliméter). A hőmérséklet kissé súlyedt. Jólát: Sokhelyütt eső (esetleg zivatar) hősüllyedéssel.

Gyönyörű olasz és legújabb film-színész levelezőlapok legnagyobb választékban Méliusznál.

Montmartrei farkasok világattrakció.

Dr. Révész Imre előadása.

A Templomegyesület Hítvédelmi (IX.) Szakosztálya pénteken — május hó 1-én — gyűlést tart. Az előadó dr. Révész Imre lelkipásztor, aki a temetésről fog szólni. E kiváló előadásra minden érdeklődőt szívesen vár az elnökség. Belépődij nincs, az előadás kezdete pontosan d. u. 6 óra.

Montmartrei farkasok világattrakció.

Különbejárati butorozott szoba a központban, irodának is alkalmas, május 1-re kiadó. József kir. herceg-utca 8., emelet balra.

Egy fodrászsegéd felvétetik Szent-Anna-utca 14.

Csalásért 1 évi börtönre ítélte a törvényszék. Szabó Jánosné csalás és magánokirathamításért a rendőrség letartóztatta és átadta a kir. ügyszégeknek. A ma megtartott törvényszéki főtárgyaláson dr. Koháry József tanácselnök tanácsa Szabó Jánosné csalás és 3 rendbeli magánokirathamítás büntette miatt 1 évi börtönre ítélte. Az ítéletet a felek megfellebbezték.

100 millió koronát sorsol ki május 30-án Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapja, az Uj Idők fennállásának 30-ik évfordulója alkalmával olvasói között. Az Uj Idők legújabb 17-ik számában folytatódna Csathó Kálmán és Ludwig Wolf érdekes regényei. Közli a lap azonkívül Szomaházy István, Falu Tamás és Egon Ervin, Kisch elbeszéléseit, Rákosi Jenő és Kosáryné, Réz Lola cikkeit, Vértessy Gyula és Andersén György verseit. Mühlbeck Károly elmés fejléceit, — számos művészi és időszerű képet és a lap rendkívül népszerű rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 80.000 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld az Uj Idők kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrassy ut 16.

Egész magyar honban Híre jár már annak: f Nincs a kerek földön Párja FEUERMAN-nak Böröndöt, retikült, Vagy utikazettát, Mindent legolcsóbban És a legjobbat ad. PIAC-UTCA 41. SZ.

HERCZEG ANNA

modellházában Piac-utca 41.

Tavaszi

Női- és leányfelöltők

Coverkout-
Burberry-
Kotschmen-
Ripsz- } kabátok

Modell kosztümök, — szövet- és selyem divat ruhák. Jumperek, blousok, aljak, pongyolák, nagy választékban, legolcsóbban.

Ötvenhárom magyar repülőgép 4000 utast szállított az elmúlt esztendőben.

Egyetlenegy haláleset vagy sebesülés sem fordult elő. — Állandóan emelkedik a légi személy- és áruforgalom.

Rendkívül érdekes és kétségkívül meglepő adatokkal szolgál a magyar légiforgalom 1924-ről készült statisztikája, melyet a kereskedelmi minisztérium illetékes osztályában állítottak össze. A még hivatalosan nem közölt adatok szerint

a legnagyobb optimizmussal néznek illetékesek a magyar légiforgalom rohamos fejlődésére.

1922-ben, mikor az antant ismét felszabadította a magyar repülést, a forgalom lebonyolítására két társaság vállalkozott. — Ezek a magyar társaságok a Budapest—Bécs, illetve a Balaton körüli légi forgalmat bonyolították le az elmúlt esztendőben.

1922 óta a magyar légiforgalom fokozatos és igen jelentős fejlődést mutat. Az utasok száma, a teher- és postaszállítmányok, valamint a megtett utak növekedése, a gépek teherbírása, a pontos menetrend betartása, a kényeszerleszállások és törések csökkenése, mind a repülés és légiforgalom fejlődését és jelentős eredményeit jelzi.

1924-ben a kirándulásszerű repülésekkel szemben inkább a menetrendszerű repülés lett népszerű, a közönség bizalmának fokozódásával. A kereskedelmi légiforgalomban

az elmúlt évben 53 repülőgép vett részt,

amelyek közül 20 bonyolított le rendszeres forgalmat. Kétezer felszállásról számol be az 1924. évi statisztika, amely közli, hogy

a megtett repülőút az 1922. évi 79.000 kilométerrel szemben már 448.000 kilométer.

Az utasok száma 4000 volt, akik két harmadrésze menetrendszerű repülésekkel szállott fel.

A személyszállítás eszerint 80 százalékkal, az áruszállítás pedig kerek 400 százalékkal emelkedett.

Általában a magyar utasok száma évről-évre fokozódik. 1922-ben még csak 18 százalék volt az összaszámok közül magyar, 1923-ban már 28 százalék, 1924-ben pedig már közel 50 százalék volt a repülőgépek utasai közül magyar ember. Ennek a nagy népszerűségnek egyik magyarázata a magyar sajtó megértő propagandája, más részről pedig, hogy a közönség ma már sokkal nagyobb bizalommal száll repülőgépre, mint néhány évvel ezelőtt. Ennek igazolásul közli a statisztika, hogy 1924-ben egyetlenegy haláleset vagy sebesülés sem fordult elő a magyar légi forgalomban.

J. J. K.

Üzlet felosztás miatt

a raktáron levő: női- és férfi szövet zeug, fehérnemű, vászon, chiffon, batist, alsó- és paplanlepedő vászon, paplan, lyberti, sephir, franc, kanavász, karton, voál, barchet, flanel, női, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő, kötött és rövid árut

mélyen leszállított árban árusít

Róth Imre divatáruháza

Csapó ucca 37. szám.

Burgundia sarok.

↓ SZÍNHÁZ ↓

Kosáry Emmy és Király Ernő.

Vasárnap este bucsúztak a debreceni közönségtől a „Csárdás királynő” két főszerepében. Kosáry Emmy a címszerepet játszotta s úgy művészi egyéniségének bájjával, mint finom játék- és ének-művészetével valóssággal feledhetetlen élvezetet szerzett a zsufolá-

sig megtelt nézőtér publikumának.

Ugyanilyen nagy jelentőségű zajos sikere volt Király Ernőnek. Mindkettőjüket számtalanszor tapsolták lámpák elé, sőt az első felvonás után a vasfüggöny előtt is meg kellett jelenniök.

Határozottan általános tetszést aratott Szilágyi Marcsa Stázi hercegnő szerepében s pompás alakítást nyújtott Károlyi Vilmos. Hortobágyi, Virágháti, Püspöki Rózi járultak hozzá az ünnepies est sikeréhez.

Tapolczay Dezső halála. (Az elhunyt debreceni pályafutása.)

A régebbi színész-nemzedék legkiválóbbjai egymást követik a sírba. Gyors egymásutánban haláltak el Pethes Imre, Molnár László, Tanay Frici, akiket most követett az elmulásba Tapolczay Dezső is, a fővárosi operettszínház igazgatója.

Érdekes, hogy, mint Pethes, Molnár és Tanay, úgy Tapolczay Dezső is voltaképpen a debreceni színpadról indultak el dícsőséges pályafutásukra. Mint előbbieknek, úgy neki is itt borult első virágzásba a fővárosi színházaknál is nagyra értékelt előadó művészte.

1893-ban került a debreceni színházhoz Tapolczay Dezső, Tiszay hatalmasan szervezett drámai társulatához Rózsahegy Kál mánnal, Pethes Imrével, Kiss Irénnel stb. együtt.

Ekkor már Tapolczay Dezső évekig játszott vidéki színpadokon, ahol feltűnt színpadratermettségével a vidéken szereplő Ujházy Edének. Ennek közbenjárásával egy évre beiratkozott a fővárosi színiakadémiára s

csak azután szerződött ismét el színésznek Debrecenbe.

A kivételes engedéllyel egy év alatt elvégzett színiakadémiai tanulmányok hatása az egykori kis vidéki színész alakításain nyomában észrevehető volt. A Vasgyáros Bligny hercegnőben lépett fel először s a kritika egyhangulag elhalmozta dícsérettel. Mint szalon-bonvivantnak, azután is nagy sikereit voltak s ő játszotta mintaszerűleg a „Dolovai nábob leánya” színműben Loránt főhadnagyot, a Palleiron Egér c. vígjátékban az egyetlen vezető férfi szerepet, továbbá Grengoir-t stb. De játszott komolyabb drámai szerepeket is, így Zola Pálinka c. drámájában Kupó-t. — Utolsó híresebb alakítása az akkor Debrecenben bemutatásra kerülő Szókimondó asszonyság-ban Napoleon volt. Ebben a szerepben bucsúzott is a debreceni közönségtől, mikor az akkortáiban megnyíló Vigszínház tagja lett, itteni három évi működés után.

A Vigszínházban, mint szalonkomikus két évtizeden játszott a

Kalapok divat formában már 90,000 K-ért,

Ingek 2 gallérral és kézelővel már 110,000 K-ért,

Nyakkendők divatos mintákban már 40,000 K-ért,

WERNERNÉL Piac ucca 72.

Painlevé: Németországgal szemben minden francia hazafinak össze kell tartani.

Páris, április 27. Painlevé miniszterelnök tegnap Verdun közelében, Troyonban, az ottani hadiellenfogatásán beszédet tartott. Arról szólt, hogy Németország nincs lefegyverezve, Franciaország pedig nagyon súlyos pénzügyi helyzetbe jutott, aminek fő oka az, hogy 1921 május 6-án Londonban a szövetségesek konferenciája elfogadta az ismeretes fizetési tervet. Most pedig Franciaország nem kap Németországtól mást, csak minduntalan újabb

sértéseket és újabb követeléseket. Ilyen körülmények között Németországgal szemben Franciaországnak csak egyetlen egy fegyvere van: az erős összetartás minden francia hazafi között. Ha a franciák egységesek lesznek, akkor ellenségeikkel és barátaikkal szemben erősen léphetnek föl. A mai helyzetben Franciaországnak ugyanazt a jelszót kell követni, mint a háború előtt, a testvéries összetartás jelszavát.

híres vigszínházi ensemblé egyik oszlopos tagjaként.

Évekkel ezelőtt a fővárosi Városi Színház igazgatója lett, majd az ő igazgatása alatt nyílt meg a budapesti Operett Színház, melyet haláláig ő igazgatott.

Amilyen harmónikus, szép volt élete folyása, olyan volt a halála is. Voltaképpen átálmodta magát a halálba. Este a legjobb hangulatban lefeküdt s reggel holtan találták ágyában.

Tapolczay Dezső azok közül a kiváló színművészek közül való, akikre mindenkor kegyeletesen gondol vissza a debreceni színházlátogató közönség. Épen ezért halála Debrecenben, ahol egyébként itt működése alatt az előkelő társadalmi életben is jelentős szerepet játszott, mint az uri szalonok kedvelt vendége, — általános nagy részvétet keltett.

Premiérece van ma este az „Ezüst lakodalom”. Paul Gerald poétikus, legújabb színművének, mely a budapesti Vigszínház ezidei slágere. A kiváló szerzőt a közönség „Szereitni!...” vigjátékából ismeri, melyet a Renaissance színház együttese adott elő szenzációs sikerrel.

„A gárdista”, Kubinyi Ernő és Vincze Zsigmond, a diadalmas „Hamburgi menyasszony” szerzőinek legújabb operettjét mutatja be a színház e héten. Az operette ensemblé óriási ambícióval készül e gyönyörű operettre, melynek tárgya Kisfaludy és Szegedi Róza szerelme.

Apolló: A legszebb Metrőfilm, a „Vészhajó”, az emberek és elemek harca. Kisérő: Cinege a pékségéd.

Vigszínház: Herczegh Ferenc regénye: Magdaléna két élete. A címszerepben Henny Portennel. Kisérő: Pilotti a könyvügynök.

Jönnek: Korunk leányai, — Asszonyok ha szeretnek.

A korona 0.0072

Egy aranykorona = (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva) 14.486 paprkorona.

Jó és olcsó fényképeket csak **BAGOSSY SÁNDOR** készít. — Egyház-tér 3-ik szám alatt

◆ KÖZGAZDASÁG ◆

Budapest, április 27. Páris 26.72.50, London 24.90, Newyork 516, Brüsszel 26.10, Milánó 21.13, Hollandia 206.55, Berlin 122.75, Bécs 0.0072.70, Szófia 3.77.50, Prága 15.32.50, Varsó 100, Budapest 0.0072, Bukarest 2.30, Belgrád 8.30.

A buza 10,000, a rozs 5000 koronával olcsóbbodott.

Budapest, április 27. A termény-tőzsdén ma lanya irányzat mellett indult az üzlet és a forgalom mindvégig igen szűk keretek között mozgott.

Az amerikai piacokról is számot tevő áresést jelentettek.

A chicagói és newyorki tőzsdén a májusi buza 4 és egynyelvad, a rozs másfél, a májusi tengeri 2 és háromnegyed centtel esett.

A budapesti tőzsdén a kínálat ma egy árnyalattal jobb volt, mint az előző napokon, a kereslet azonban ugy a malmok, mint a magánkezek részéről változatlanul tartózkodó. Buzából mindössze két kötetést regisztrált az árjegyző bizottság és pedig 78-as tiszavidéki budapesti paritásban 525, hengermalomba szál lítva 510,000 koronával.

A rozsból mindössze néhány vagon kelt el 460,000 koronás budapesti árban, ami 5000 koronával olcsóbb árat jelent az előzőknél.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése: 76 kilós tiszai buza 512.5—515, pestmegeyi és dunántúli 510—512.5, 78-as tiszai buza 522.5—525, pestmegeyi és dunántúli 520—522.5, rozs 457.5—460, takarmányárpa 340—350, köles 250—260, zab 415—425, tengeri 240—245, korpá 237.5—240 ezer kor.

A német elnökválasztás eredményére gyengült a tőzsde.

Budapest, április 27. A német birodalmi elnökválasztás hatása alatt állott a tőzsde.

Hindenburg megválasztása nyomott hangulatot idézett elő,

s a lanya irányzat lett urrá a tőzsdén. Erősebb árlemorzsolódás azonban nem állott, mert a spekuláció tartózkodik az üzletektől és különösen a tőzsdéidő elején volt érezhető. A javuló irányzat nem tudott meg erősödni, mert Berlinből közben lanya hírek érkeztek és eladásra ösztönözte a spekulációt. Zárlatkor érte el a legtöbb részvény a mai legalacsonyabb árfolyamát.

A szerkesztésért felelős: **POSCH DEZSŐ.**

A TÁLTOSFIU.

— szöveg. —
Írta: OLÁH GÁBOR.

XCV.

A másik már el akarja ordítani magát, hogy félelme nyúge fölszakadjon, mikor a szememidéző szavak elnémulnak, a látomás elködklik a semmiségbe, Bakó Laci óriás fantomja rendes sugár alakká emberiesedik. Dévaján fölesattanó hangja odavág az elbűvölt pajtásra:

— Na öcsém! Mi szólsz ehhez?

Az, szegény, úgy érzi, mintha döböntő álmából ocsudna fel.

27.

Rajongás.

Már vagy hetvenszer kerülték körül a nagy templom emelt terraszát s még mindig bugyogott belőlük a lelkesedés. Madarász Gyula, a hófehér arcú, ideges, szőke fiu, mint a teljes gözzel nekieresztett vonat, száguldott eszméinek beláthatatlan mezéjén; Bakó Laci fantasztikus képeket álmolva, tartott vele lépést. Egymás mellett keringtek, mint a Sirius és láthatatlan ikercsillaga; egymás mellett, sőt egyszerre beszéltek, mintha nem volna elég az örök idő gondolataik kifejtésére.

Természetesen jövőjükről lelkendeztek; a világ megváltásáról, az élet újjá teremtéséről.

— Barátom, — kiáltott Laci szent hévvel, — harminc éves koromra vagy meghódítom a világot, vagy por és hamu leszek. Hihetetlen akarat tombol bennem; olyan, mint a jégbe fagyott tenger: ha egyszer elolvad, özönvízbe borítja a földet. Olyan, mint az amerikai tűzhányó, ha egyszer igazán megholondul: lángba fűröszi a mindenséget. Rohanó üstökös csillagnak érzem magamat — (csakugyan, úgy vágattak a hatalmas templom körül, mint az üstökösök a Nap körül, fogyó gyűrűbe vesző pályán) — valami távoli, vakító központi Csillag von, abba kell belezuhannom, hogy felrobbanó energiánkkal új tengelybe zökentsük a világot.

Igy szikrázott tovább. De Madarász Gyula nem bírta végig hallgatni, az ő fákiája talán még sistergöbben lobogott:

— Barátom! Egy új társadalmat akarok. Új eszmét, új hitet, új vallást, új Krisztust, új boldogságot! Én itt lenn a földön váltom meg ezt a hitehagyott és elpuhult emberiséget. Gazdaggá teszem, hogy kimosakodva szegénysége szennyéből, igazán emberhez méltó testi-lelki harmoniában szálljon a Szépség nagy vizeire, hogy újonnan fedezze föl ezt a kimondhatatlan felséges világot. Reformálok az államot, reformálok az iskolát, új alapra fektetem a művészetet; a zenét fogom a nevelés tengelyévé tenni, mint az isteni görögök...

Ezalatt Bakó László is nagy utat tett meg:

— Óriási színházakat emelek, kint a szabad természet ölében, a Tatra alján, a Balaton mellett, a Bakonvságban, a Hortobágy-pusztá közepén, a Királyhágó tündéri völgyében — mindenütt, amerre csak magyar szó zeng. Égbetörő tragédiákat írok, amelyeknek a hősei istenné magasztosult emberek. Emberóriások. Valami új fölfogással játszatom ezeket a kolosszális fantomokat; óriás testű színészeket nevelek, ha tetszik: tenvéstet, akik pusztá megjelenésükkel a félelem és a fölemelkedés kettős érzését rogyasztják a nézőkre. Olyan tündéri szépségű nőkkel játszatom a női szerepeket, hogy a jó Isten lelép arany trónusáról és azt mondja: Boldog vagyok, hogy embert teremtettem!

Az öreg harang méltósággal verte el fölöttük az éjeli tizenegyet. Rohantak, keringtek tovább, mint a bűgő csigák.

— Gazdag akarok lenni, — lihegte Madarász, — Krózus, Dáriusz! Midász király unokájának érzem magamat: amihez nyulok, arannyá válik. Aranyon minden megvehető. Aranyból az egekig lépcsőt lehet építeni. Király szeretnék lenni, igen, egy Nemzet feje, agyveleje, karja, kardja; egy szempillantásomra milliók állának talpra, egy intésemre milliók rohannának halálba, egy moccanásomra nemzedékek tűnének el és nemzedékek merülnének föl! Óh, micsoda mámor — a hatalom, az erő, a Parancsolás mámore — te —!

Bakó László viszont:

— Shakespeare akarok lenni! Második Shakespeare. Világszellem! Fajoktól, nyelvektől nem korlátozott, egyetemes hatású költő. Szárnyas Ember! (Ez az édes anyja kedves szava volt.) Beröpülni ezt a csillagot, beszállani minden szívbe s föl emelni magammal minden lelket az elragadtatás atmoszférájába, angyallá tenni az állati sorba roskadt emberiséget — óh micsoda cél, micsoda megváltó gondolat! Egy új nyelvet akarok teremteni, amely fenségesebb lesz, mint a spanyol, dallamosabb, mint az olasz, erősebb, mint a magyar, gördülőbb, mint a görög, szabatosabb, mint a latin és könnyedébb, mint a francia; énekelni lehet rajta, mint a madárnak, s a pusztá hanghullámszál lesz az értelem. Ezt dalolják Grönlandban, Alaskában, Jáva szigetén, az Azori-szigeteken, Afrika északi csucsán, a Szaharában, Amerika roppant folyamai mentén, a Himalaya alján, csak úgy, mint Londonban, Párisban, Rómában és Budapesten. Megteremttem az egy nyelvű Emberiséget — és én leszek a Petőfije!

Madarász Gyula már szinte sirt tulizgatottságában.

Tenyérével végig-végigsimitotta fölálló szőke haját, megfogta s megcsavarintotta az orra hegyét (mintha új gondolatok forrását akarná kibuggyantani), bőszerűen verte cipője sarkával az aszfaltot (az apja suszter volt!), kigombolta mellényét, inge elejét, nagy szőke-fehér tejét beledugta szinte a holdas éjszaka langyos tengerébe s megcsattanó, elrekedő hangon zihálta mondani valóját:

— Caesar! Igen! Körülkanyarítani a világot s egy óriási lendülettel markába szorítani az egészet! A hatalom, barátom, a hatalom! A Jézus-Máriáját neki: a hatalom! Iszonytató szomjuság gyötör érte. Ki akarom rántani magamat a fajtám sárbaragadt eszimaszárából, át akarok gázolni száraz lábbal a nyomoruság tengerén, ki akarok kötni a Boldogok szigetén! Igen! (Elkezdte combját verni az öklével.) Aranyba mártom a kezem, a fejem, a lábamat; Aranyember leszek, vagy föbe lövöm magamat... Hó-hopp! Happaré...

Ezt az utolsó, fékező felkiáltást azért mondta, mert valakinek nekiment a fordulónál, lábára hágott és majd fölborította. Az illető savanyuan pillogott rá, fél lábát fölemelte, mint a golyó, azután hicegve ment tovább, egy eszöndes szót hullatva maga után a holdas éjszakába: marha...

Bakó László most hirtelen megállott, levette kalapját és jobb kezével a távoli nagyerdő felé mutatott:

— Ott áll a szobrom. Látom! Fehér márvány talapzaton bronz ember. Ott, az erdő rengeteg tölgyfái alatt. Körül minden csupa zöld, csak ez a márványfehérség ragyog ki belőle. Mithológiai alakok, istennők és pici tündérek fonják körül a talapzatot. Előtte szükökut, amely márvány medencébe sirja örök dallamát. A vizen egy hattyú uszik, mint az élő emlékezet... Ararypillangók csaponganak körültem: elhalt nagy költők lelkei... Szárnyas Psyché. És a nemzedékek levett kalappal zarándokolnak ércalakomhoz; a szerelmes lányok és ábrándos fiúk virágokat hintenek lábam elé. Azt mondják: Dicsőség a Legnagyobb Magyaroknak. Dicsőség a Költőnek. Dicsőség a Világszellemnek. Az Istenség inkarnációjának...

A szőke Madarász is levette kalapját és úgy bámult a távolba, mintha látná a Bakó Laci szobra körül tolongó nemzedékeket...

Hirtelen üres lett a feje. László ellopott előle minden gondolatot. Kimondta a legnagyobbat: ott áll az én szobrom, a halhatatlanság szimbóluma képen.

Egy redőrnek föltűnt a két őrző alak. Már régóta figyelte őket: hogy keringelnek, hogy kiabálnak a templom körül. Vajon mitéle népség lehet?... Aha, ni! Most megálltak, elbujtak az árnyékba, valamin tanakodnak. Ezek aligha jóban törnek a fejüket. Felöltötte arcára a hivatalos ridegséget; megtapintotta felcsatolt revolverét, hóna alá fogta kardját és méltóságosan lassu léptekkel megindult a gyanus egyének felé.

— Királynak lenni! — süvöltött Madarász lidérchangja.

— Istenné válni! — döngött a Bakó Laci baritonja, hogy a kis álmodó házak visszakongották.

A rendőr meghökkent:

— Isten... Király... Ezek vagy szociálisták, vagy — óh borzalom — anarchisták. Nem jó volna füttyenteni a kollégáknak? Egy kis segítség nem árt...

Elesen füttyentett füttyölőjével. Csakhamar feltűnt Csapó utca sarkán, meg Péterfia táján egy-egy őrszem. Találkoztak. Az első előadta megfigyelését. Be kell őket keríteni.

Óvatosan megindultak.

A torony órája álmosan kongatta el a tizenkettőt. Éjfél.

Bakó Laci magához tért; mintha felébredt volna:

— Jaj barátom tizenkét óra. Menjünk haza.

Leugrottak a magas terraszról és eltűntek az Emlékkert bokrai közt.

A három rendőr taktikázva háromfelől nyomult előre, halankán, óvatosan. A templom háta mögött összetalálkoztak. De a két gyanus alak kisurrant művésziesen kivetett hálójukból. Ejnye, a kutya mindenét, ezek megleptek!

— Kár! Baj! — mormogott az első.

— Hátva valami jámbor pasasok lehettek? — kacagott egy hatalmas tizedes.

— Na, na Istenről meg királyról folyt szó. Nem lehet tudni semmit.

— Üldözzük őket? — kérdi a harmadik álmosan.

— Ah, nyavalyát. Még kelepcebé csalnának bennünket. Gyerünk vissza a helyünkre. Jó éjszakát...

Távolról már szólt egy éber kakas hajnalbresztője. Hűvös levegő kóborolt az utcán. A gázlángok sárgán pillogtak. A hideg Hold nyugatra hajolt.

28.

Családi nyavalyák.

Bakónét nagy szerencsétlenség érte: száztíz libája közül hetven ledöglött. Valahonnan Pályi tájáról hozták magukkal a bajt, egyenként hullottak el a Hortobágy-utcai kis udvaron; nem volt melegség. Nehezen kiküzdött százasok rothadtak velük semmivé.

A kis Szűcsné csak megnyugodott Isten akaratában, de Bakóné lelke összetört. Nem a pénzvesztéséget sajnálta; az fájt neki, hogy az érettségéhez közeledő Lacinak szánt új öltözet ruha vált hamuvá. Szegény fiu kinötte gyermekkori ruháit, amelyeket ócskán szerzett neki anyja. Most lett volna, tizennyolc éves korában, legelőször tiszta új ruhája, ezt is elpuskázta az ördög.

(Folytatjuk.)

Szentgyörgynapi állatvásár.

Az elmúlt héten esütörtökön vette kezdetét az országos szentgyörgynapi állatvásár. Csütörtökön juhvásár volt kevés, mindössze 700 darab juh és 600 darab bárány felhajtással. Párját 80 ezer koronáért árulták. A szombati sertésvásáron a felhajtás 240 darab volt. A vásár irányzata igen élénk volt. Jó minőségű sertés különként 18 ezer, közepes 17—18, silány minőségű sertés különként 16—17 ezer koronás árban kelt. Általában ezer—ezeröttszáz koronás áremelkedés volt észlelhető. Sovány piacon közepes volt a felhajtás, közepes kereslettel. — Hizlalmi való sovány sertés élőszuliban 13—18 ezer korona körül mozgott. A vasárnapi és hétfői lóvásár szokatlanul élénk volt. Nagy felhajtás és nagy kereslet mellett az árak a következőképp oszlottak meg: jó minőségű ló darabja 7—13 millió, közepes minőségű 3—5 millió és a silány minőségű lónak darabja 500 ezer koronától fölfelé volt kapható.

A tegnapi szarvasmarha vásáron nagy felhajtás volt igen élénk kereslettel. Vágómarha élőszuliban 8—12 ezer, szopós borjú 8—11 ezer korona körül volt. Jármos ökör darabja 9 milliótól 15 millióig, tejsz tehén 3—7 millió korona között volt.

Általában a vásár irányzata igen élénk volt és az árak emelkedtek.

SZABÓ JÁNOS

uri szabóságába, Püspöki palota, megérkeztek a tavaszi finom szövetek. — 1 zakó öltöny, tiszta gyapjú szövettel már 1.750.000 koronától, finom kamgarn szövettel már 1 millió 850.000 koronától készít méret után a legújabb divat szerint.

PRÉCZ kárptos,

Hatvan ucca 41. szám.
Raktáron: heneserek, diványok, szalon- és bőr-garnitúrák. — Afrikai és lószőr matracok mélyen leszállított áron kaphatók.

Életünk a sirhoz vezet
De meghalni is élvezet
Ha sirkövünk Titonelli
Művészeze faragja ki
Wesselényi-tér 10.

SZABÓ LAJOS

műszerész és gépkereskedő
Debrecen, Magos u. 25. sz.

Kerékpárok eladása, vétele, becserelése újra és speciális javítása felelősséggel és jutányosan.

VÉGH DEZSŐ

SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ

Elvállal: portálék, üzletberendezések festését, szobafestést, épület- és butor estést, mindennemű fautáztatást természetesen.

Szolid munka! Olosó árak!
Lakás: Debrecen, Csemete u. 21.
Műhely: Ótmalom ucca 9. szám.

M. NAGY MIHALY

kalapos mester. — Női- és férfi kalapok nagy raktára.

Debrecen, Csapó ucca 17.
(Szinházi átjáró). — Telefon 10-38.

Alakítások pontosan eszközöltetnek. — Új női szalmakalapok 60.000 koronától.

Sürgősen eladó

két garnitúra
magánjáró cséplő

Tanulókat felvesz:

Vértessy János
Miklós ucca 53. sz. — Telefon 10-42.

Chamotte - téglá

kályha- és kazánfalazáshoz kapható

Lukács Vilmos és Testvére
Debrecen, Hatvan ucca 7.

Telefon: 308. szám.

TAKÁCS IMRE

zongora-hangoló, hangszer készítő, orgona építő. — Elvállal mindennemű hangszer javítást, úgy helyben, — mint vidéken.

PIAC-UTCA 56. SZ.

Kész heneserek, diványok, matracok és paplanok legjobb kivitelben jutányos árban kaphatók

Erdős Sándor
kárptos és paplanos,
Simonffy ucca 13. szám.

Megrendelést és javítást elfogadok.

MEGJELENT I

SZATHMÁRY ZOLTÁN
A DEBRECENI SZINHÁZ TÖRTÉNETE.

K A P H A T Ó:
„MÉLIUSZ“
KÖNYVKERESKEDÉSBE

Az Egyetértés telefonszáma: 4

Szeplő, Májfolt, Pattanás

és más arcbántalmak ellen használjon

„KORZÓ ÉVA“ arckenőcsöt és szappant

Francia parfümök, Kölni vizek, Puderek és egyéb különlegességek.

Higgany, Kreolin, Kötszerek, Patkány- és egérirtók stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Droguériában, Piac u. 42.

Ruhafestésben, tisztításban és mosásban

utólérhetetlen

Biró Arany Bika, mozi-bejárat
Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal

Válogatott
cikóriából
készült!

Minden takarékos asszony ezt vegye,
Kávéjába ezt tegye!

Minden doboz sarkában, pörkölt szemeskávé van!

(Minden kilogrammban kb. 8000 korona értékű.)

Pálinkafőző üstök Holzmann rézművesnél

Debrecen, Kossuth ucca 11. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa

az ön apróhirdetését 8000 koronaért, amelyet felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában és a Csáthy-féle könyvkereskedésben (Piac ucca).

Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 8000 koronát, minden további szó 800 korona. — Vastagabb betűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Ajánlat

Bútorozott
szoba kiadó. Szent Anna ucca 43. szám. 3257

Magányos
nőt teljes elátásra elvállal gyermektelen ur családj. Cím a kiadóban. 3256

Tisztességes
férfiak kosztot és kvartét kaphatnak 1-től. Értekezni Ferenc József ut 26-b. Házfelügyelő. 3259

Kiadó
bútorozott szoba, esetleg kosztal. Busi ucca 16. szám. 3260

Finomabb
ruhákat, kézimunkákat mosásra, vasalásra olcsón vállalkoz lakáson. Cím a kiadóban. 3261

Bútorozott szoba
előszobával, — esetleg konyhasználattal kiadó. Patai ucca 18. sz. 3265

Átadó
nagy műhely, világos. Eladó kézi szövőszékek. Cím kiadóban. 3263

Bútorozott
szoba május elsejére, ur ember részére, kiadó. Péterfia 14. 3-ik ajtó. 3267

Takarékűzhelyek
minden nagyságban és kivételben készen kapható. Kandia 15. 3269

Debreceni
egy szoba, konyha lakáson Budapesti hasonlival cserélem. — Cím kiadóban. 3270

László András
kőműves mester Csillag ucca 24. mindennemű építkezéseket elvállal helyben és vidéken legolcsóbb árak mellett. 3197

Ki akar
rövid idő alatt zongorázni megtanulni? — Cím az Egyetértés kiadó hivatalában megtudható. 3086

Nagy
asztalos műhely kiadó. Darabos ucca 17. H951

Egyetemi
hallgatózó zongorárákat ad kezdőknek és haladóknak. Cím Egyetértés kiadóhivatal. 3085

Tűzifa,
vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhetők: Erdélyi Tűzifabehozatalnál, — Fűrdő ucca 2. Telefon 10—93. T1035

Kiadó
kétágyas uccai bútorozott szoba belvárosban. Cím a kiadóhivatalban megtudható. F946

**Sodrony-
ágybetétet**
legjobb minőséget készít
NEUMAN
Péterfia ucca 19. sz.

Nagy
kamatot fizet pénz után a Nagy Lajos iroda Veres u. 9. H944

Kaisernél
ismét lehet részletre vásárolni: Piac ucca 7. F948

Kiadó
birtok. Ebesi állomásnál 108 kat. hold gazdasági épületekkel október elsejére kiadó. — Értekezni Miklós-u. 15. sz. F951

Szoba,
félkonyha, központon kiadó. Cím a kiadóban. Szövőszék eladó. F954

Egy
üzlet kifőzésre is alkalmas, 4 millióért átadó. Cím a kiadóban. T1228

Két
szoba, fürdőszoba, — konyha, lelépéssel átadó: Simonyi-ut 18. T1231

Bútorozott
szobát keresek teljes elátással özvegy aszszonyánál vagy gyermek telen házaspárnál. — Ajánlatot „Csendes otthon” jellegre a Hajdúföldhöz kérik. H958

Nyaraló
Bocskaykertben, teljesen berendezve kiadó, Paál Gusztávné, Király ucca 5. H955

Kétszobás
bútorozatlan lakásért ellátást adok. Cím a kiadóban. H948

Nagy Imre
kocsigyártó kisállomásnál, Pesti ucca 7. szám alatt vállal mindenféle kocsik, autók teljesen újonnan készítését és javítását, kocsik alkotórészeit, kész új kocsik raktáron. H949

Kiadó
a Mester ucca 13. sz. alatt egy üzlethelyiség, hozzátartozó mellékhelyiséggel, mely lakás céljaira is alkalmas. Értekezni dr. Hódy és dr. Bözörményi ügyvédek irodájában, Piac ucca 77. sz. H957

500 holdas
tanyásbirtok Hajdúsámson alatt haszonbérbeadó. Bővebbet Deák Ferenc ucca 6., ügyvédi irodában. H972

Budapesti
lakáson át cserélem debreceni három szobással. Bővebbet Debreczen, Lorántffy kettő. F974

Egy
szoba lépcsőházi bejárattal, esetleg irodának is használható, azonnal kiadó. Piac ucca 16., II. emelet, ajtó 1. F976

Szobafestést,
mázolást legújabb modern mintákkal legolcsóbban készít Kelemen, Kőlesey hat. F977

Kettő
főutcára nyíló bútorozott szoba, konyhasználattal kiadó. Cím a kiadóban. H964

Tűzhelyek,
konyhák, üstházak, redőnyök, bolt ajtók, kirkatok legolcsóbban kaphatók. József kir. herceg u. 7. T1274

Egy
szoba, konyha, mellékhelyiséggel, lelépéssel átadó. Homok u. 101. T1276

Bútorozott
szoba, villanyvilágítással, konyha használattal, Homokkert, Szoboszlai Papp István-u. 3. sz. kiadó. Értekezni dr. Miklós, Hunyadi-u. 10. sz. F959

Helybeli
vámalom bérbe kiadó. Érdeklődni Diószegi-ut 22. alatt. F962

Főtéren
bútorozott szoba, konyhasználattal kiadó. — Cím a kiadóban. T1256

Kereslet
Üzletbe fiatalabb kisasszonyt felveszek. Jeszenszky, Kossuth u. 1. 3263

Tavaszi ruhákat kifogástalanul fest, mos, tisztít

TELEFON
323.

HRABÉCZY
SZÉCHENYI-UTCA 18.

Izr.
nevelőnő, ki németben, háztartásban perfect, azonnali állást keres. Egyetértéshez, „Otthon” jellegre. 3264

Gép-
és gyorsíróirodai alkalmazást keres, esetleg pénztárba. Ugyanott felső ruha varrás elfogadtatik. Nádor u. 6. szám. Sipos Ilona. 3266

Fiatal
fodrászsegéd felvétetik elsejére Balmazújváros Pályi Györgynél. 3268

Alkalmazást
keres fiatal fűszerkereskedő segéd, kezdő fizetéssel, jó bizonyítvánnyal. Lindenfeld Jenő úrnál tanult. Cím az Egyetértésben. 3170

Két szobás
modern lakást keresek a belvárosban. Lelépést fizetek. Ajánlatokat az Egyetértéshez. 3145a

Jó
meneteli üzlethez tőkekereső társat keresek, esetleg átadom. Cím a kiadóban. T1212

Egy
tanuló felvétetik Bihari Ernő fűszer-, csemegeüzletében: Bethlen-u. 36. sz. F949

Jó
állapotban levő faesztergapadot megveszek. Katona, Csapókert, János ucca 75. F950

Ügyes
géplakatos cséplésre kezelőnek felvétetik. — Arany János ucca 37. Ehrenreich. F952

Jobb
leány gyermek mellé — nappalra felvétetik: Gábor, Hatvan ucca 3., II. emelet. F953

Tanuló
bentkosztal felvétetik. Nagy Béla kovács Szent Anna-ucca 46. T1251

Család
házmester felvétetik. — Miklós u. 37. F975

Írógépet
használt, jó karban levőt keres Gazdasági Egyesület, Piac u. 61. H966

Tisztességes
mindenest keres budapesti gyermektelen család 1-re. Jelentkezni Miklós ú. 41. T1275

Eladás
deszkák, ládák, cimbalom nagyon olcsón. — Patai u. 5. 3258

Eladó
16 db méhkaptár, szalagarnitúra, tükör és egyéb bútorok. Könyvek ucca 8. sz. 3172

Egy
kevésbé használt férfilakk cipő eladó. — Simonffy u. 50. 2888a

Kerékpár,
hegedű eladó: Szív-u. 6. sz. 3204

Eladó
Hatvan ucca kert, — Gyepű sor 23. szőlő beköltözhető lakással. Értekezni Vigkedvű M. ucca 19. 3174

Wirth-féle
zongorák és pianino eladó. Szendrő, — Batthyányi u. 2. T1217

Eladó
Bethlen ucca 50. sz. ház, vagyongosztás miatt. Beköltözhető két szoba, mellékhelyiségekkel. H953

Jókarban
levő bőrgarnitúra, valódi perzsaszőnyegek, — eredeti festmények, bútorok eladók. Megtekinthető d. u. 3-tól 5-ig. Cím a kiadóban. T965

Boldogfalva ucca
17. sz. ház (s Bánkon 50 hold tanyával eladó, Értekezni Mester ucca 29. sz. 3173

Egy
pár teljesen új fekete férfi félcipő, szürke antilopbetétes eladó. — Eötvös ucca 96. H960

Eladó
Honvéd ucca 7. sz. ház, beköltözhető lakással. T1260

Tej,
napi 25—30 liter egy tételben eladó. Adler Hatvan u. 13. F973

Ágy,
fényezett, 3 drb matrac, egy konyha asztal olcsón eladó. Faragó ucca 10. H965

Teher és személyautószállítás — helyben és vidékre — olcsóbb mint a vasut.

Soffőr vizsgára legsikeresebben előkészít
VÉRTESI autógarage Szepes-ségi ucca 20. Telefon 9-34.
Autók és oszlopárukat sűrűn eladók.

SOÓS ANDRÁS

elsőrendű uri szabó készít jutányos árban a raktáron levő valódi angol- és hazai szövetekből divatos szabású és jó munkával ellátott mindennemű férfi ruhákat.
Keressk. és Iparkamara épület
Verhőczy ucca 2. szám.

Legnagyobb kincs az egészség!

Csusz, reuma, köszvényes bántalmak, mindennemű hulesből származó betegségek és nőibajok ellen a

Konyári Sóstó-fürdő

természetes szikós vize biztosan gyógyít.
A fürdő május 2-án nyílik!
Jó, olcsó konyha. — Külön kőser vendéglő. — Arnyas erdő, portmentes, tiszta levegő. — Telepen vasuti állomás és posta.
2 ágyas szoba 20,000 K. 1 fürdő 10,000 K.

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók

KISS auto-, motor- és gépműhelye, Erzsébet ucca 20. szám.
Eladó 3 lóerős gőzcséplőkészlet, 65 mázsa buza 720 m. m. és motoros cséplőkészlet 55 mázsa buza. Négyüléses modern autó 45 millió korona.
Javitásokat jutányos árban. Telef. 901.

STEINER-féle

Városi ingatlanforgalmi iroda

(30,761. számú Ipareng. alapján)
Piac-u. 19. sz. II. em. Telefon 624.
Teleki-utca elején szép ház több lakással. Négy szobás utcai lakás átadó. **Budal Ézsaiás-utóban**, malom mellett, ház földdel olcsón eladó. **Bodán** szőlő 20 millióért eladó. — Két szőlő **Sestakertben** 1624 és 828 négyszögöl házzal szintén olcsón.
Továbbá több üzlethelyiség áruval vagy annálkül lakással eladó.

Dr. Rex-féle mesterséges Bikszádi só

segítségével bárki készíthet háziilag kitűnő minőségű borvizet. Olcsó, — kényelmes — és hygienicus.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.